

סחקר

התפתחות מהירה

השבוע תססה העבודה במכון הייצמן ה' רחובות יותר מתמיד. ליד בנייני המכון, בחלקות אדמה מוקפות פרטים עמלו עשרות פועלים, חפרו יסודות לבניינים חדשים, יצקו לתוכם בטון. פועלים אחרים טיפלו בכרייהדשא המוריקים, ובערוגות הפרחים הגדולות.

כפנים, במעבדות סערה העבודה לא פחות מאשר בחוץ. מדענים בני ארבע-עשרה ארצות עבדו בשיתוף-פעולה הדוק עם מדענים ישראלים צעירים, חתרו לפתור בעיות רבות, חיוניות לישראל ולאנושות כולה. הם היו משוכנעים כי הרחבת המכון תאפשר להם לעבוד ביתר מהירות ויעילות.

משוכנע בכך היה גם מאיר הייסגל, יושב-הראש הנמרץ של 'עיד-מנהלי-המכון. הכריז הייסגל באסיפה מדעית שנערכה לאחרונה: 'יש שתי דרכי מחשבה בכל הנוגע לפיתוחו של מכון-ייצמן. הדוגלים בדרך האחת סבורים שעלינו להאיש את התפתחותנו למשך חמש השנים הבאות, כדי שמוסדות מדעיים אחרים במדינה יוכלו להשתוות אלינו. הדוג' לים בדרך השנייה סבורים שהמכון אינו מת' פחה במהירות מספקת, אינו בונה במידה מספקת, טובל כתוצאה מזה מדוחק איום. ב' אשר לי, הרי כתלמידו של פרופסור הייצמן אני נוטה למזג את שתי השיטות. יאסור לנו לעכב את הבנייה, אך יחד עם זה עלינו ל' אוג' לכך שמוסדות מדעיים אחרים יעלו ל' רמתנו.

מחלקות ללא שיכון. באותה אסיפה גילה הייסגל כי בשנים האחרונות נהג המ' כון להקים מחלקות חדשות, עוד בטרם נמצא להן שיכון מתאים. כך הוקם גם המכון ל' ביולוגיה נסיגנית, העוסק בחקר מסופף של מחלת-הסרטן. משך ארבע שנים שכן המ' כון בבנייני מחלקות מדעיות אחרות, ורק לאחרונה עבר לבניין חדש ומפואר. אולם שמחתם של אנשי הביולוגיה הנס' יונית על מעבדותיהם החדשות לא ארכה. לפני שבועות מספר הופיעו אצלם דיירי מש' נה: אנשי המחלקה לביוכימיה, המחכים ל' בניין גדול משלהם.

מחקר רפואי מתקדם. הביוכימאים אי' גם היחידים שנאלצו לחכות בסבלנות. גם הפיסיקאים של מכון-ייצמן,

מחכים למעבדותיהם החדשות, אשר בניינן יתחיל רק באביב 1955.

בד בבד עם המכון לפיסיקה יוקם גם בית ספר להשתלמות רפואית גבוהה. בית-ספר זה, אשר עיבוד תכניתו הוטל על פרופסור אהרן קאצ'אלסקי, מי שהיה יושב-ראש ההעד' המדעי של המכון, יהפוך כסופו של דבר ל' מכון זעיר למחקר רפואי מתקדם. שם יעבדו 78 המדענים הצעירים, שישתלמו על חשבון קרן-הזכרון של הייצמן.

שבעת המדענים הראשונים שישתלמו על חשבון הקרן נבחרו כבר השנה. ארבעה מהם יבואו לעבוד במכון הייצמן מהודו, ארצות-הברית, בריטניה וקנדה. שלושת הנותרים, עובדים קבועים במכון-ייצמן, יצאו להש' תלם באוניברסיטות שונות באנגליה ואמריקה.

בד בבד עם המעבדות החדשות יוקמו גם בנייני מגורים לחברי הצוות המדעית, בתים קטנים-נפרדים לראשי המחלקות המדעיות ה' שונות ופנימיה, שתשמש את תלמידי בית הספר להשתלמות רפואית גבוהה.

מבין מליוני הלירות שיושקעו בהרחבת מכון הייצמן יוצאו 550 אלף לירות על בניין מיוחד במינו, שיוקם בשטח המכון.

יהיה זה בית סאן-מארטין, אשר ייחנך רשמית ב-17 לאוגוסט 1955 — יום השנה ה-105' למותו של גנראל חיים סאן-מארטין, משרר ארגנטינה מעול הספרדים.

כאמור, לא תעכב התפתחותו החיצונית של מכון הייצמן ברחובות את עבודת המ' קר החוססת המתנהלת בו. להיפך, היא תר' טיף למדענים יתר מרץ, תעודד אותם למב' צעים נוספים. אחד המבצעים האחרונים ש' נתנו את אותותיהם ברחבי ישראל: הסקר הגיאולוגי, שאיפשר להתחיל בקידומו נפט בזכרון-יעקב, ואפשר להתחיל בקידומו דר' מים בשבע נקודות אחרות בארץ.

ישראל

חגיגה לא חגיגית

ליד קופת קולנוע מאי, חיפה; הודג' התור.

'הערב רק הצגה אחת, בתשע ורבע.' אמר הקופאי.

אלה שהדגלים שהתנופפו בחוץ, לא משכו את תשומת לבם שאלו, מדוע.

'פסטיבאל.'

בתוך האולם היו מושבים רבים ריקים. האחרים היו תפוסים על ידי קהל לבוש בגדי חולין שהתבונן באדישות בשורת העסקנים הארוכה, שלושה עשר במספר, שטיפסו ועלו בזה אחר זה, במדרגות הבמה, התישבו באיטיות מאיימת מאחורי יער של עציצים. התחילו הנאומים.

כך, דחיסה בין הצגה רגילה אחת להצגה רגילה אחרת, בסימן של נאומים משעממים, נערכה פתיחת פסטיבאל* הסרטים הראשון בישראל.

קולנוע

ללא חוס את כל ההון שבא לו מן הנירה, מתאהב באשה עשירה, לינדה דה קאלדרון (מירוסלאבה), הבורגת בו עם אמרגנו (אנ' תוני קוין); מכלה בבית בושת לאחר מותה של לינדה; עוזר לאחיו ספה (יוג'ין איגליאס) ליהפך לטורירו גדול כמוהו.

ללא רומנטיקה

המערב הפרוע שימש רקע לסרטים אין מספר אשר ייחדו את התמונה על הצדדים האקזוטיים יותר של האזור ההוא בימי החלוצים. שייץ חורג מן המסגרת: הסיפור על אודות ג'ו סטארט (וואן הפלין) ובני משפחתו (ג'ין ארתור ובראנדון דה חאלד) הוא ריאליסטי ואמיתי. משפתת סטארט מנסה להחזיק מעמד בחתה קטנה למרות שכ:נפיות מגדלי הבקר מנסים לנשלה. שייץ (אלן לר), אקדחן לשעבר, מופיע לפתע במקום, עוזר למשפחה ולאכירם השכנים להיפטר מן הנוגשים.

הכל בסרט הזה מוגש ללא ברק של רומנטיקה. אקדחים היוורים ללא הפסק מלאי בלתי מסתיים של כדורים אין פה. גם האינדיאנים נעדרים. כנגד זה, הטבח אשר ישנו בסרט הוא אכזרי ומכוער, כי לא הכל ורוד במערב הפרוע של במאי ג'ורג' (מקום תחת השמש) סטיבנס. סרט טוב.

רוביזון הששי

הסרט הששי המבוסס על סיפור המופת של דניאל דיפו הוא גם הרוביזון קרוזו הטוב ביותר. הסיבה: במאי מקסיקני גדול, לואיז (ילדי הפרברים*) בונואל, נטל את סיפור ההרפתקאות על אודות המלח בן המאה ה-17, שספינתו נטרפת ליד אי כודד והוא ניצל יחידי, הפך אותה לדראמה אנו' שית גדולה.

בתחילה הרי זו טרגדיה הבדולת. רוביזון (דן אויהרלייז) לוחם בסע, בונה בית לעצמו, אוסף מון, נוסע עצים. חבריו היחידים הם חתולו וכלבו. כדי להפיג את הבדידות הוא צועק אל מול ההרים, מאזין להד קולו.

אחר משנה הסרט במקצת את עורו. בואו של ששת (גיימס פראנז'ו), חשדו של קרוזו, הסתגלות שני האנשים זה לזה — כל אלה מתוארים בכשרון, אמנות, פיוט וצבעים נאים. אחד מטובי סרטי השנה.

יומן החדשות

שחורות, בלונדיות. גינג'יז

● לאור הצלחת (הקופה) של גברים מבכרים בלונדיות, החלה חברה הוליבודית בפאריס בצילומי סרט ההמשך: גברים נושאים שחורות. נוסף לגיין ראסל וג'ין קריין, כוכבות הסרט, תרקוד בו ג'ון ורדון, שהופעתה במחזמר קאן קאן היתה אחת מהפתעות השנה שעברה. הכריז מפיט שראה את ג'ון כעבודתה בפני המצלמה: 'היא תאפיל על הכוכבות, תהיה תוך זמן קצר מפורסמת משתיהן גם יחד.' התפקיד הבא: בגברים בוגדים עם אדמוניות.

● הסרט הצרפתי הגדול (מבחינת הכ' מות) ביותר עומד להסתיים. זהו נפוליון לכאשה גיטרי שעלה חמש מאות מיליון פראנק. המשתתפים הראשיים: דניאל ז'לן בתור בונפרטה (הצעיר) וריימון סלגריני כנפוליון (הקיסר). אין לשער כי הסרט יגיע ארצה. הסיבה גיטרי שיתף פעולה עם הנאצים בעת הכיבוש.

● שזכה בפרסים רבים, נפסל על ידי הצנזורה הישראלית.

העולם הזה
מאת:
העריק הקטן
שייץ
רוביזון קרוזו
השורים האמיצים

קטנים. כי כאשר נגשו מפיקי הסרט הזה לצלמו לא עמדו מאחוריהם קופות אולפני הענק ומכונות-הפרסומת הגדולות — וגם לא לחצם של הבורסים — והם נאלצו לצמצם את הוצאותיהם עד למינימום, הוציאו, ה' דות לכך, את המקסימום האמנותי. הם צלמו במקומות העלילה: ברחובות ניו-יורק ובבתיה הפשוטים והרגילים, וביחוד ברובע השעשועים המפורסם קוני-איי-לנד. בעצם, נדמה כי העלילה, התפורה סלאים-טלאים, הותקנה במיוחד כדי לאכסן בתוכה את אזור-הבידור.

אולם אין כך כל חשיבות. הסיפור הפ' שוט (והמצוין) הוא רק עילה לטיול נפלא בעיר נפלאה. מעולם לא נראתה ניו-יורק כה אמיתית על בד הקולנוע; היא זוהרת שבעתיים הודות לחוסר הזהר ההוליוודי המטשטש בין תחומים. אין כאן גם כוכ' בים המחליפים את הכל — מכונית, דירה ובכינוג — בראשית כל שנה חדשה. אבל משאירים לעד אותה הבעה טפשית על ה' פרוץ. השחקן הראשי, ריצי אנדרסקו הוא רק בן חמש, אבל יכול לתת שעורי משחק לרוב כוכבי הקולנוע בעולם.

גיין ראסל, ג'ון ורדון וג'ין קריין

תוך זמן קצר מפורסמת

ויותר עד פטפופים. בבהילות וחפזון, ללא תקציב מתאים ובחוסר מומחיות הוכן מפעל הדורש מתינות ושהות, תקציב-ענק ומומחיות ממדרגה ראשונה בתכנון ובנין צוע. טעות מרה טעו יומני הפסטיבאל בסוברם כי די בריכוז עשרים סרט במקוב אחד והצגתם תוך ימים מספר. אילו כך היה הדבר, הרי כמעט יכל כל אדם לערוך פסטיבאל של קולנוע. האמת היא, כמובן, שבפסטיבאל סרטים הסרטים הם הטפל ואילו האוירה והמאורעות שמסביב — העיקר. ב' יחוד חשוב מאד שהפתיחה תהיה הולמת מאורע בעל חשיבות בינלאומית, וזה מחייב קידם כל ויתור על פטפופים.

טבח או פולחן

רבים רואים במלחמת השורים טבח אכי זרי, מיליונים אחרים סבורים שהיא פולחן עליאי. דראמה של חיים ומות, משוחקת בורה שטופת דם. אולם הכל יודו כי בורה יש מקום אך ורק לאנשים גיבורים ולשורים גיבורים לא פחות. את העולם המופלא הזה ניסה להעלות על הבד, ולהסביר, במאי רוברט (כל אנשי המלך) רוטן בסידרה של תמונות אפרפרות (כדי לשותח למתרחש ג'ון עובדת) הרודפות זו את זו במקצב עצבני, נותרו לא סיפור מעשה שלם כי אם קטעים קצרים שהקשר היחידי ביניהם הוא אישיותו המרכזית של גיבור הסרט 'שורים אמיצים', לואיז בלו (מל סירר), גדול לוחמי השורים במקסיקו.

בלו נראה בחוג משפחתו, המבוכות

סרטים

ילד רב-כשרון

העריק הקטן הוא הוכחה חותכת ש' סרטים גדולים אפשר להפיק גם באמצעים

* תרגום: חגיגה.